2-23107151-12-2p/s-26072023-1
Dosar nr. 2p/s-415/23

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

10 decembrie 2025 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Olga Boțan
grefier – Cristina Delinschi

cu participarea reprezentantului persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară,

a examinat în ședința publică cererea depusă de *****, persoane interesate Autoritatea tutelară sectorul Botanica mun. Chişinău cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa lui *****,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 25 iulie 2023 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost înregistrată şi repartizată prin PIGD la 26 iulie 2023 cererea în procedură specială depusă de reprezentantul petiţionarei *****, avocatul Bratu Ana, persoane interesate Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei sectorul Botanica mun. Chişinău, ***** cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa lui *****.

În motivarea acțiunii, a indicat că petiționara, *****, născută la***** - este soția lui *****, fapt ce se confirmă prin actele anexate la prezenta cerere: certificatul de căsătorie ***** eliberat la 24 septembrie 2013, unde în calitate de soție este menționată - *****, și în calitate de soț- *****.

Din căsătorie au un fiu minor Razborschi Vadim *****

Comunică că, ***** suferă de hipertensiune arterială severă pe fonul ereditar, în urmă căreia a suportat mai multe ictusuri cerebrale.

Menționează că, încă din anul 2020, după decesul părinților, din cauza suferințelor psihice, la *****, au început a apărea semene evidente a unei tulburări psihice.

Susține că, în luna mai 2023, l-a însoțit pe ***** la efectuarea tomografiei computerizate, și a rezonanței magnetice, care au confirmat la ultimul prezența tulburărilor psihice ireversibile, și modificări cerebrale atrofice difuze de grad avansat.

Mai comunică că, în luna iunie 2023, petiționara l-a internat în mod de urgență pe ***** la Institutul de Cardiologie. Conform informației din extrasul medical pacientul, *****i a fost internat în mod urgent în IMSP la data de 16.06.2023 orele 14.12 în secția Cardiologie 2, cu diagnosticul C*****

Reieșind din starea gravă de sănătate pe fonul maladiei dermatologice, psoriazis, *****i a fost internat în ISMP Institutul de Dermatologie, pentru confirmare se anexează extrasul medical din staționar din data de 03.07.2023.

Pe faptul, că *****i manifesta un comportament neadecvat psihotic, petiționara a apelat la medicul psihiatru a Centrului de Sănătate Mintală Botanica, pentru a efectua testul psihologic și a stabili starea lui psihologică a iui *****, în anamneză a fost stabilit, că *****, nu se orientează în timp, spațiu. Vorbirea din îmbinări de cuvinte, obosește repede, devine irascitabil, supărăcios, negativist, este afectată memoria, privește televizorul dar nu înțelege, refuză să se spele, pierde urina, mănâncă mâncarea pregătită de soție. Necesită supraveghere și îngrijire permanentă din partea altei persoane.

În concluzie medicul psiholog a indicat diagnosticul, comportament asteno-depresiv, deficiența autocontrolului instinctiv, necesită supraveghere suplimentară.

Ulterior, susține că a solicitat prin cerere scrisă adresată Centrului de Medicină Legală, efectuarea expertizei psihiatrico-legale extrajudiciare a lui *****.

La data de 21.07.2023, Comisia Medico-Legală în urma examinării actelor medicale și persoana expertizată, *****, și a emis raportul de expertiză nr. 2023341560.

În concluzii expertul medico-legal a apreciat starea psihică a lui *****:

1. Persoana expertizată cet. ***** suferă de maladie psihică cronică, „Demență vasculară", cere deteriorează sever multiple funcțiile corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteze, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocompotramentale și emoționale.
2. Persoana expertizată cet. *****, ca urmare a maladiei psihice cronice, nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale cât și cu caracter personal, el având discernământul psihic abolit în totalitate.
3. Reieșind din starea psihică a persoanei expertizate cet. *****, nu poate participa la ședința judiciară la momentul actual (nu se deplasează de sine stătător, necesită ajutorul altei persoane).
4. Având în vedere studiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea persoanei expertizate cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică comică de care suferă ***** este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Rudele de gradul I a lui ***** sunt soția *****, și fiul minor Razborschi Vadim. Alte rude de gradul I *****i nu are, părinții fiind decedați încă în anul 2022.

***** are un frate ***** a.n. 1974 cu domiciliul în mun. Chișinău bd: ***** Cu fratele ***** petiționarul, este în relații ostile, în luna iunie 2023, ***** a fost constatat de către instanța de judecată ca agresor al Familiei petiționarilor, și a fost aplicată măsura de ocrotire judiciară, ordonanța de protecție.

***** se află la evidența medicului de familie ***** din cadrul ISMP AMT Botanica, numărul de telefon mobil*****

Susține că, doar ea este persoana care are grijă de soțul ei, *****, și este persoana care poate fi numită în calitate de tutore asupra soțului ei. Totodată menționează că este angajată în

câmpul muncii în calitate de medic neurolog, șefa secției de neurologie și are un salariu lunar mediu de 10 000 lei lunar. La locul de muncă se caracterizează pozitiv, este energică și activează conform standardelor stabilite de activitatea de muncă. Nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog. Toate aceste caracteristici, îi oferă petiționarei dreptul de a fi tutore asupra soțului său *****i. Reieșind din faptul, că ***** este lipsit totalmente de discernământ, nu are posibilitate reală de a încheia în numele său acte juridice, din care cauză este necesar de a institui o tutelă asupra lui, petiționara a solicitat recunoașterea lui ***** ca lipsit de discernământ.

În concluzie menționează că se adresează cu prezenta cerere instanței judecătorești, cu solicitarea de a dispune instituirea măsurii de ocrotire judiciară, tutela asupra soțului, cu scopul de a îndeplini toate actele juridice și de a putea îngriji de bunurile imobile și mobile ce-i aparțin cu drept de proprietate petiționarului, *****.

Solicită Razborschi Svetlana:

- A recunoaște incapabil și lipsit în totalitate de discernămînt pe ***** IDNP:*****, a.n. *****, domiciliat în *****
- A emite o hotărîre judiciară prin care a dispune instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutelă, asupra lui ***** IDNP:***** a.n. *****, domiciliat în *****
- A numi în calitate de tutore a lui ***** IDNP:***** a.n. *****, domiciliat în mun.Chișinău, bd.Dacia 30/1, ap.2 pe soția ***** IDNP:*****, domiciliată în *****
- La data primirii acțiunii, a numi în calitate de ocrotitor provizoriu asupra lui ***** IDNP:***** a.n. *****, domiciliat în *****, până la data pronunțării hotărârii judecătorești cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară-tutelă.

La data de 05 decembrie 2023 a fost înregistrată în procedură specială cererea depusă de ***** cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa lui ***** sub formă de tutelă și desemnarea tutorului, persoane interesate Autoritatea tutelară sectorul Botanica mun. Chişinău (f.d.127-133, vol. I).

În motivarea cererii depuse, s-a arătat că ***** este fratele lui *****, acesta din urmă suferind, potrivit actelor prezentate de soția sa, de o maladie psihică cronică – demență vasculară, diagnostic stabilit începând cu anul 2023.

Petiționarul indică faptul că starea de sănătate a lui ***** s-a agravat considerabil în ultimul an, mai exact din luna aprilie, perioadă ce corespunde revenirii acestuia în Republica Moldova din Federația Rusă, împreună cu soția sa, *****.

Se mai arată că, anterior, ***** activa în calitate de medic traumatolog în cadrul CMF nr. 10 Ciocana, iar în ultimii opt ani s-a aflat efectiv în grija și întreținerea fratelui său, *****.

Petiționarul relatează că soția și fiul lui Alexei nu menținеau niciun fel de comunicare cu acesta, astfel încât el, *****, a fost cel care l-a sprijinit și l-a asistat în toate circumstanțele dificile, inclusiv cele ce țin de sănătatea fratelui său.

Se susține că ***** era înscris la evidența unui medic de familie care îl cunoștea de mulți ani, însă, odată cu revenirea soției în țară, aceasta i-a schimbat medicul de familie, fără ca petiționarul să fie informat despre aceste modificări.

Petiționarul menționează că activează în calitate de medic și de șef al secției de traumatologie în cadrul CMF nr. 10 Ciocana.

Acesta mai susține că tentativa lui ***** de a-l discredita sau ponegri a eșuat, motiv pentru care aceasta l-ar fi ascuns pe *****, schimbând frecvent locuințele în care se aflau, pentru a împiedica orice contact al petiționarului cu fratele său și pentru a nu permite observarea stării reale a acestuia.

Se mai indică faptul că, deși prin prezenta cerere se solicită instituirea tutelei, ***** și Alexei au părăsit teritoriul Republicii Moldova încă din luna august 2024. În prezent, petiționarul nu cunoaște dacă Alexei mai este în viață sau care este locul aflării acestuia.

Petiționarul consideră că ***** urmărește scopuri meschine, întrucât, odată obținând tutela, ar putea înstrăina toate bunurile care îi aparțin lui ***** pe teritoriul Republicii Moldova.

Se relatează că, în lipsa unei tutele legal instituite, a fost deja înstrăinat automobilul proprietate personală a lui *****.

Petiționarul explică faptul că, pe parcursul celor opt ani cât fratele său s-a aflat sub grija sa, nu a inițiat sau perfectat niciun act notarial prin care să-l deposedeze pe Alexei de vreun bun.

Se mai menționează că cei doi sunt frați gemeni, având dintotdeauna o legătură strânsă, bazată pe respect și încredere reciprocă.

Petiționarul relevă că ***** ar fi întreprins toate acțiunile necesare pentru ca Alexei să fie concediat de la locul de muncă, i-a limitat accesul la unica rudă de sânge – fratele său –, a generat un conflict pentru instituirea unei ordonanțe de protecție, cu scopul de a câștiga timp pentru perfectarea unor acte și pentru ascunderea lui Alexei de orice persoană din anturajul acestuia.

Se mai indică faptul că automobilul a fost înstrăinat în condiții neclare, nefiind stabilit cine a semnat contractul în numele unei persoane diagnosticate cu o asemenea maladie și ce notar a autentificat o astfel de tranzacție.

Petiționarul arată, de asemenea, că ***** ar fi intrat în posesia cardurilor bancare emise pe numele lui Alexei Razborschi și l-ar fi scos pe acesta din țară fără existența unei tutele legale, deși chiar ea, prin acte, declară că soțul său suferă de o maladie psihică de tipul demenței vasculare.

Petiționarul explică faptul că, îngrijorat fiind pentru siguranța fratelui său, s-a adresat organelor de poliție cu cereri și plângeri, solicitând localizarea lui ***** pentru a se asigura că viața și sănătatea acestuia nu sunt puse în pericol.

În opinia petiționarului, toate circumstanțele expuse justifică instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în favoarea lui *****, pe un termen de zece ani, întrucât acesta este singura persoană care nu i-a cauzat vreodată vreun prejudiciu și care l-a protejat constant de acțiunile reprobabile ale soției sale.

Prin urmare, se solicită desemnarea petiționarului în calitate de tutore, pentru asigurarea supravegherii, îngrijirii, asistenței și reprezentării permanente a lui ***** în toate actele și procedurile judiciare necesare.

În drept, a făcut trimitere reclamantul la prevederile art. 32, 65, 92, 93, 102, 103 și 107 Cod Civil.

Solicită **:***

1. Instituirea măsurii de protecție judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani în privința lui *****, născut la *****, IDNP*****;

2. Desemnarea lui ***** a.n. *****, IDNP ***** în calitate de tutore asupra persoanei ***** cu dreptul de:

a) De a-l însoți oriunde este necesar și de a-l asista la luarea deciziilor ce țin de sănătatea sa;

b) De a consimți, din numele lui ***** efectuarea investigațiilor și a intervențiilor medicale;

c) De a-l însoți și a-l asista la luarea deciziilor la perfectarea actelor de identitate și a altor acte notariale referitor la bunurile ce-i aparțin,

d) De a ridica sumele de bani primite de către ***** cu titlu de pensie, indemnizație și alte sume de bani primite pe linia asigurărilor sociale.

3. Desemnarea lui *****, în calitate de tutore asupra patrimoniului lui *****.

*Prin încheierea protocolară din 09 octombrie 2024 s-a acceptat spre examinare cererea lui ***** privind instituirea măsurii de protecție judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani în privința lui *****, ținnd cont de prevederile art. 305 Cod de procedură civilă.*

Aici, instanța de judecată subliniază că, în cadrul procedurii de instituire măsurilor de ocrotire sub forma de tutelă, este importantă identificarea persoanelor interesate în stabilirea măsurilor de ocrotire judiciare, în cazul în care se cunoaște că cineva are un interes privitor la stabilirea măsurilor de ocrotire judiciară, neapărat vor fi citați și indicați în cererea adresată instanței de judecată. Din cercul persoanelor interesate pot face parte copii, soțul/soția, părinții, fratele, sora persoanei în privința căreia se solicită stabilirea unei măsuri de ocrotire judiciară.

*Ulterior, avocatul Ion Rusu, reprezentantul petiționarei ***** a renunțat la acțiunea depusă, solicitând încetarea procesului.*

*Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 noiembrie 2025, s-a admis renunțul reprezentantului petiționarei ***** la acțiune. Procesul în pricina civilă la cererea în procedură specială depusă de reprezentantul petiționarei, avocatul Bratu Ana, persoane interesate Direcția asistență socială și protecție a familiei sectorul Botanica mun. Chișinău, ***** cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința lui *****, a fost încetat.*

În ședința de judecată petiționarul ***** s-a prezentat inițial, a depus explicații, solicitând admiterea cererii depuse de el și Instituirea măsurii de protecție judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani în privința lui ***** cu desemnarea sa în calitate de tutore.

În ședința de judecată reprezentantul petiționarului ***** avocat Iachim Cristina s-a prezentat inițial, a depus explicații, solicitând admiterea cererii.

Ulterior, petiționarul și reprezentantul petiționarului nu se prezentau, depunând multiple cereri de amânare.

În ședința de judecată reprezentantul persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară ***** – avocat Alexei Croitor, s-a prezentat, indicând că, este imposibilă instituirea tutelei în lipsa audierii persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară.

În ședința de judecată reprezentanții lui *****, avocatul Rusu Ion și Bratu Ana, au depus explicații, au menționat că, ***** se află cu familia sa în Federația Rusă, unde are domiciliu și cetățenia acestui stat, se simte bine acolo în anturajul familiei, trecând și tratamente medicale. A mai menționat că, pe teritoriul acelui stat este emisă o hotărâre judecătorească privind declararea incapacității acestuia și instituirea tutelei potrivit legislației statului în care se află.

Persoana interesată Autoritatea tutelară sectorul Botanica mun. Chișinău, Direcția asistență socială Botanica, fiind legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată, nu s-a prezentat, însă prin cerere scrisă a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa.

Persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară ***** nu a fost prezent la examinarea pricinii și nici nu a fost posibilă audierea acestuia, deoarece nu s-a stabilit locul concret de aflare a acestuia, totodată, fiind constatat că, ultimul deține și cetățenia altui stat – Federația Rusă, unde se află la moment.

Aprecierea instanței:

Audiind părţile, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea depusă de **, reieşind din următoarele considerente.***

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant. Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărâre asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

În temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de judecată reține următoarele.

La data de 5 decembrie 2023, petiționarul ***** a depus o cerere prin care a solicitat instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei asupra fratelui său, *****, în contextul în care acesta ar fi fost diagnosticat în anul 2023 cu demență vasculară, conform actelor medicale prezentate de soția sa.

Petiționarul a indicat că starea de sănătate a lui Alexei s-a deteriorat vizibil după revenirea acestuia în Republica Moldova din Federația Rusă, în luna aprilie, revenire realizată împreună cu soția sa, *****.

S-a menționat că *****, medic traumatolog de profesie, s-a aflat în ultimii opt ani sub grija și la întreținerea fratelui său, în condițiile în care relațiile cu soția și fiul său erau practic inexistente, iar petiționarul ***** a fost cel care l-a sprijinit în toate dificultățile, inclusiv cele ce țin de sănătate.

Petiționarul a mai relatat că, odată cu revenirea în țară a soției lui *****, aceasta a efectuat schimbări neanunțate privind medicul de familie al soțului ei și ar fi întreprins acțiuni de discreditare a fratelui petiționarului.

Totodată, petiționarul a indicat că, deși solicită instituirea tutelei, ***** și soția acestuia *****, au părăsit Republica Moldova în august 2024, iar în prezent nu se cunoaște situația lui *****.

În argumentarea cererii, ***** a susținut că, acțiunile soției fratelui său urmăresc scopuri materiale, existând riscul ca aceasta să înstrăineze bunurile deținute de ***** în Republica Moldova. A relatat că un automobil proprietate personală al acestuia a fost înstrăinat în circumstanțe neclare, precum și soția acestuia, ***** ar fi intrat în posesia cardurilor bancare ale lui ***** și l-ar fi scos din țară fără o formă legală de ocrotire.

În opinia petiționarului *****, toate circumstanțele expuse justifică instituirea tutelei pe o perioadă de zece ani și desemnarea sa ca tutore, fiind singura persoană care i-a oferit sprijin constant și care poate asigura supravegherea, îngrijirea și reprezentarea intereselor lui *****, atât în ceea ce privește persoana sa, cât și patrimoniul său.

Conform prevederilor art. 279 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale și judiciare.

În conformitate cu art. 302 alin. (1) lit. a) și (2) lit. a) din Codul de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă). (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiţionarului: a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei în privinţa căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituţiei de tratament sau instituţiei sociale în care este stabilită aceasta.

Articolul 307 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare trebuie să cuprindă: a) date cu privire la identitatea persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire; b) expunerea circumstanţelor, în sensul art. 4828 din Codul civil, care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciare şi argumentarea solicitării măsurii de ocrotire respective; c) date cu privire la persoanele propuse a fi însărcinate cu ocrotirea; d) date cu privire la persoanele care fac parte din anturajul persoanei fizice, enumerate la art. 48^{30} alin. (1) din Codul civil; e) date cu privire la medicul care tratează persoana în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire și datele de contact ale acestuia, dacă îi sînt cunoscute solicitantului; f) situaţia familială, financiară şi patrimonială a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciare, în măsura care îi este cunoscută.

Conform art. 307 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

Art. 308 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că, în cazul examinării cererii prevăzute la art. 302 alin. (1), instanţa de judecată audiază persoana fizică. Aceasta poate fi însoţită de altă persoană pe care a ales-o, care nu va avea calitatea de reprezentant în proces.

Instanța reține că, potrivit art. 308^{2} din Codul de procedură civilă, la cererea participanţilor sau din oficiu, instanţa de judecată audiază persoanele enumerate la art. 48^{30} alin. (1) din Codul civil. Audierea persoanelor indicate la art. 48^{30} alin. (1) din Codul civil este

obligatorie în cazul desemnării acestora, prin hotărîre judecătorească, în calitate de ocrotitor provizoriu, curator, tutore sau în alte calităţi care ţin de exercitarea măsurii de ocrotire judiciare.

În acord cu art. 308^7 din Codul de procedură civilă, în cadrul examinării cauzei în fond, instanţa de judecată audiază petiţionarul, persoana fizică, cu excepţia cazului cînd s-a pronunţat încheierea de a nu audia persoana, conform art. 308^1, precum şi ceilalţi participanţi. Cauza se examinează în şedinţă secretă, cu excepţia cazului cînd la ea pot asista alte persoane enumerate la art. 48^{30} alin. (1) din Codul civil.

Potrivit art. 32 alin. (1) din Codul civil, în condiţiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărîre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

Potrivit art. 65 alin. (1), (2), (4), (6) și (7) Codul civil, (1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie și se exercită în condițiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale și a demnității persoanei. ***Măsurile de ocrotire urmăresc interesul și bunăstarea persoanei în privința căreia se instituie și favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia.*** (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, *instanța de judecată, autoritatea tutelară și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor și sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate desine stătător* sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. *Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare*. (7) Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana ocrotită pentru a fi asistată în comunicare. În absența unei alegeri, persoana de încredere, solicitată de persoana ocrotită, va fi desemnată de către centrul comunitar de sănătate mintală.

La fel, potrivit art. 92 din Codul civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Potrivit articolului 94 alin. (1) din Codul civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către: a) persoana fizică în privinţa căreia se cere instituirea măsurii de ocrotire judiciare; b) soţul persoanei indicate la lit. a); c) persoana cu care persoana indicată la lit. a) locuieşte împreună de mai mult de 3 ani; d) ruda sau afinul persoanei indicate la lit. a); e) mandatarul împuternicit printr-un mandat de ocrotire în viitor, indiferent dacă mandatul produce sau a încetat să producă efecte; f) autoritatea tutelară.

În contextul celor expuse, instanța reține că petiționarul nu a respectat exigențele imperative stabilite de legiuitor pentru promovarea și examinarea unei cereri privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Astfel, contrar art. 307 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la cererea depusă nu a fost anexat raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică eliberat cu cel mult două luni înainte de depunerea cererii, raport necesar pentru confirmarea stării psihice actuale a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii.

Deși legea prevede că lipsa raportului nu constituie temei de restituire a cererii, acesta rămâne un mijloc de probă obligatoriu, fără de care instanța nu poate stabili existența circumstanțelor privind diminuarea capacității de exercițiu.

Totodată, instanța constată că petiționarul nu a furnizat toate datele obligatorii prevăzute de art. 307 alin. (1) lit. e) CPC, în special informațiile referitoare la medicul curant al lui *****, precum și datele de contact ale acestuia.

În lipsa acestor informații, instanța nu poate confirma existența unui istoric medical relevant, a unui tratament în derulare sau a unei monitorizări clinice care să susțină necesitatea instituirii măsurii de ocrotire.

În același context, instanța reține că, potrivit răspunsului Inspectoratului de Poliție Botanica nr. 34/20/4-22522 din 06.12.2023, la data de 24.08.2023, ***** a părăsit teritoriul Republicii Moldova, traversând frontiera prin postul vamal Sculeni – Albița.

Această informație confirmă că, la momentul examinării cauzei, persoana vizată nu se află pe teritoriul Republicii Moldova.

În consecință, instanța apreciază că nu este posibilă audierea persoanei, conform exigențelor art. 308 CPC, și nici efectuarea unei evaluări psihologice sau psihiatrice actuale, indispensabile pentru stabilirea necesității instituirii unei măsuri de ocrotire judiciare.

Or, măsurile de ocrotire pot fi instituite doar atunci când starea persoanei este certă, actuală și confirmată prin mijloace de probă legale, ceea ce în prezenta cauză este imposibil.

De asemenea, instanța reține că măsurile de ocrotire se instituie numai în condițiile necesității stricte și numai dacă persoana nu este ocrotită prin alte mecanisme legale (art. 92 Cod civil).

În lipsa localizării persoanei pe teritoriul Republicii Moldova, a posibilității de evaluare și a probelor medicale actualizate, instanța nu poate stabili existența unei nevoi obiective și actuale de instituire a tutelei.

Mai mult, potrivit art. 65 Cod civil, măsurile de ocrotire trebuie să garanteze respectarea drepturilor, libertăților și demnității persoanei ocrotite, iar orice decizie privind instituirea unei tutele trebuie să reflecte interesul și dorințele acesteia.

Aliniatul. (5) al art. 308 din CPC stipulează o normă de realizare a principiului „Respectului dorinței și sentimentelor persoanelor vizate," la audierea persoanei fizice.

Atât timp cât instanța nu are posibilitatea de a verifica contactul cu persoana și nici de a-i cunoaște poziția, consimțământul sau opoziția, aplicarea unei măsuri de ocrotire în lipsa totală a persoanei devine incompatibilă cu normele imperative ce guvernează această instituție.

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, garantează persoanelor cu dizabilități dreptul la recunoașterea, oriunde s-ar afla, a capacității lor juridice, cu posibilitatea limitării acesteia doar în anumite cazuri, prin aplicarea unor măsuri de protecție proporționale situației specifice în care se află (art. 12 alin. (1) și (4)). În temeiul Convenției, Statele părți urmează să ia toate măsurile adecvate pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități la sprijinul de care ar putea avea nevoie în exercitarea capacității lor juridice. De asemenea, acestea

urmează să se asigure că toate măsurile legate de exercitarea capacității juridice prevăd protecția adecvată și eficientă pentru prevenirea abuzurilor, conform legislației internaționale privind drepturile omului. O astfel de protecție va garanta că măsurile referitoare la exercitarea capacității juridice respectă drepturile, voința și preferințele persoanei, nu prezintă conflict de interese și nu au o influență necorespunzătoare, sunt proporționale și adaptate la situația persoanei, se aplică pentru cea mai scurtă perioadă posibilă și se supun revizuirii periodice de către o autoritate competentă, independentă și imparțială sau de către un organ juridic.

Cu referire la criteriul dacă ***** dispune de suficientă ocrotire, urmează a se reține că conform principiului „Flexibilitatea în măsura juridică" din Recomandarea nr. R (99) 41 a Comitetului Miniştrilor Statelor Membre privind Principiile privitoare la protecţia juridică a adulţilor incapabili din 23 februarie 1999, măsurile de ocrotire şi alte mecanisme juridice destinate asigurării ocrotirii intereselor personale şi economice ale adulţilor incapabili ar trebui să fie suficient de largi şi flexibile pentru a permite adoptarea unei măsuri juridice potrivite pentru diferite grade de incapacitate şi pentru o varietate de situaţii. Printre măsurile de ocrotire propuse ar trebui să figureze, în cazurile corespunzătoare, măsuri care nu restrîng capacitatea juridică a celor interesaţi. Totalitatea măsurilor de ocrotire propuse ar trebui să comporte dispoziţii limitîndu-se la un act concret şi fără a impune desemnarea unui reprezentant sau a unui reprezentant cu împuterniciri permanente. Ar trebui elaborate măsuri care obligă reprezentantul să acţioneze împreună cu adultul vizat, precum şi alte măsuri care prevăd desemnarea mai multor reprezentanţi. Ar trebui prevăzute şi organizate dispoziţii juridice pe care persoana cît încă are deplina capacitate ar putea să le ia pentru a preveni consecinţele oricărei incapacităţi în viitor. Ar trebui să fie prevăzută posibilitatea de a putea prevedea expres că anumite decizii, în special cele care au caracter minor sau de rutină şi care ţin de sănătate sau de bunăstare, pot fi luate din numele adultului incapabil de către persoane împuternicirile cărora rezultă din lege şi nu dintr-o măsură judiciară sau administrativă.

Totodată, instanța de judecată urmează să rețină prevederile art. 461 Cod de procedură civilă, (2) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova examinează cauzele în procedură specială dacă:

b) persoana în a cărei privinţă se solicită încuviinţarea adopţiei, declararea capacităţii depline de exerciţiu (emanciparea), instituirea măsurii de ocrotire, încuviinţarea spitalizării forţate şi tratamentului forţat, efectuării examenului psihiatric, spitalizării în staţionarul de psihiatrie sau prelungirii termenului de spitalizare fără liberul consimţământ este cetăţean al Republicii Moldova sau are domiciliu în Republica Moldova.

Din cererile privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare și din materialele cauzei instanța de judecată reține că, ***** locuiește împreună cu soția sa și copii în Federația Rusă, precum și deține cetățenia și acestui stat.

Mai mult ca atât, potrivit certificatului de înregistrare a locului de ședere ***** este înregistrat cu locul de ședere în Federația Rusă.

Totodată, potivit dispoziției Administrației municipal a or. Kaluga din 15 ianuarie 2025 (apostilată) "***** a fost numită tutore al persoanei adulte declarate incapabile *****.

Astfel, măsurile de ocrotire judiciare au un caracter subsidiar. Adică măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară și dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.

Deci, măsurile de ocrotire judiciară pot fi aplicate numai dacă prin măsuri extrajudiciare nu poate fi asigurată ocrotirea ei suficientă.

Așadar, sarcina prioritară de ocrotire a lui***** îi revine soției și copiilor săi, precum prevede și Codul familiei - obligația copiilor majori apţi de muncă să-şi întreţină şi să-şi îngrijească părinţii inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Mai mult ca atît, petiționarul *****, în virtutea obligației de probație prevăzut la art. 118 din Codul de procedură civilă în coroborare cu art. 92 alin. (1) și art. 102 alin. (4) din Codul civil, nu a prezentat instanței alte probe prin care ar demonstra că în privința ***** nu au fost aplicate alte măsuri de ocrotire, precum și faptul că, soția și copii acestuia nu i-au asigurat suficientă ocrotire.

În jurisprudența Curții Europene s-a subliniat că este necesar un control strict asupra măsurilor cu un impact negativ asupra autonomiei individuale a unei persoane și că luarea în considerare a măsurilor alternative la lipsirea de capacitate juridică este un factor de care se ține cont atunci cînd se analizează proporționalitatea unor astfel de măsuri (M.S.contra Croației, nr. 36337/10, 25 aprilie 2013, §97). Limitarea capacității juridice trebuie să fie aplicată de către autoritățile naționale doar într-o ultimă instanță, atunci cînd au considerat, după o evaluare atentă, că orice alte măsuri alternative mai puțin restrictive nu au fost eficiente (Ivinović contra Croației, nr. 13006/13, 8 septembrie 2014, §44).

Totodată, contrar celor invocate de *****, la materialele dosarului se atestă în calitate de probe prcum copia examenului imagistic din 09.06.2023 prin care se constată, că ***** având grijă faţă de soţul ei *****i, l-a însoțit la medicul neurolog pentru a face investigații şi a primi tratament. Din copia extrasului medical din Institutul de cardiologie din 23.06.2023 și din copia extrasului medical din Institutul de Dermatologie din 03.07.2023 se constată faptul că ***** l-a însoțit pe soţul său la efectuarea examenului dat, în urma căruia *****i a primit tratamentul necesar. Tot din materiale cauzei se constată că la data de 17.07.2023 de către Inspectoratul de Poliție Chișinău sectorul Botanica a fost înregistrată plângerea a lui Razboschi Alexei pe faptul că fratele lui Raborscbi Vasile face imixtiuni în viața personală și de familie a lui *****i și pe faptul că nu dorește careva întrevederii cu fratele lui *****

Prin ordonanța de protecție a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 iunie 2023, a fost admisă cererea înaintată de *****, ***** împotriva lui *****, privind eliberarea ordonanței de protecție a victimei violenței de familie și au fost stabilite următoarele măsurile de protecție prin care a fost obligat agresorul *****: de a sta departe de locul aflării victimelor la o distanță de 100 m.p. excluzând orice contact vizual; de a nu contacta la telefon, rețele de socializare, poștei, poștei electronice, ori prin orice alt mod posibil, inclusiv în mod direct prin intermediul rudelor apropiate sau a prietenilor. Măsurile de protecție s-au aplicat pe un termen de 1 lună, începând cu data de 08 iunie 2023 ora 10.30.

La caz, se reţin ca fiind întemeiate argumentele reprezentanților ***** cu privire la faptul că, ***** nu poate fi ocrotitorul lui *****i.

În concluzie, absența raportului psihiatric valabil, neîndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 307 CPC și imposibilitatea evaluării persoanei ca urmare a aflării acesteia în afara Republicii Moldova reprezintă impedimente majore pentru admiterea cererii formulate de petiționar, întrucât instanța nu poate stabili îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 32, art. 65 și art. 92 Cod civil pentru instituirea măsurii de ocrotire.

Având în vedere toate circumstanțele expuse și lipsa probelor necesare care să confirme existența unei stări de sănătate actuale ce justifică ocrotirea judiciară, instanța conchide că cererea formulată de ***** este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În astfel de circumstanţe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată concluzionează că cererea depusă de *****, persoane interesate Autoritatea tutelară sectorul Botanica mun. Chişinău cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa lui *****, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.302-308/12, art. art.236, 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea depusă de *****, persoane interesate Autoritatea tutelară sectorul Botanica mun. Chişinău cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa lui *****, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***